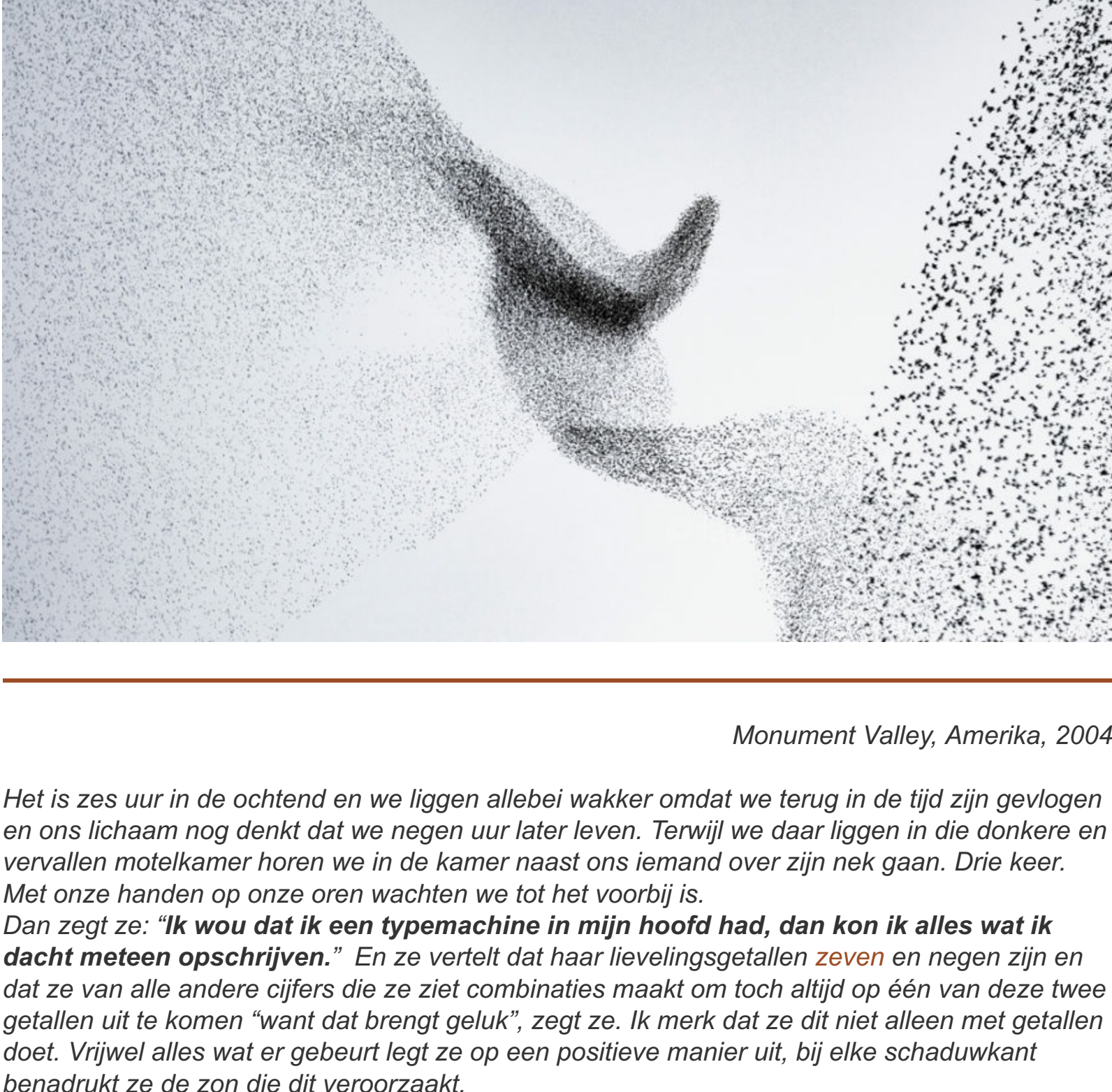

Nieuwsbrief # Waar het samen komt

Monument Valley, Amerika, 2004

Het is zes uur in de ochtend en we liggen allebei wakker omdat we terug in de tijd zijn gevlogen en ons lichaam nog denkt dat we negen uur later leven. Terwijl we daar liggen in die donkere en vervallen motelkamer horen we in de kamer naast ons iemand over zijn nek gaan. Drie keer. Met onze handen op onze oren wachten we tot het voorbij is.

Dan zegt ze: "Ik wou dat ik een typemachine in mijn hoofd had, dan kon ik alles wat ik dacht meteen opschrijven." En ze vertelt dat haar lievelingsgetallen zeven en negen zijn en dat ze van alle andere cijfers die ze ziet combinaties maakt om toch altijd op één van deze twee getallen uit te komen "want dat brengt geluk", zegt ze. Ik merk dat ze dit niet alleen met getallen doet. Vrijwel alles wat er gebeurt legt ze op een positieve manier uit, bij elke schaduwkant benadrukt ze de zon die dit veroorzaakt.

'Ze' is mijn moeder en bovenstaande tekst is een stukje uit het reisverslag dat ik schreef toen we met z'n tweeën twee weken door de V.S. reisden. Het zal niet toevallig zijn dat **zeven** en negen haar lievelingsgetallen zijn: zij is de **zevende** dochter en het negende kind en in een gezin met elf kinderen.

Getal **zeven**. In de natuur zie je het terug **als zon en regen samenkomen** in de regenboog met **zeven** kleuren en bijvoorbeeld in een zwerm spreeuwen die samen wonderbaarlijke figuren door de lucht maken **alsof ze als één geheel samen dansen**. Zij botsen niet omdat ze allemaal **zeven** buurvogels in de gaten houden. 'Als een paar spreeuwen van koers veranderen, dan verspreidt die beweging zich dus door de hele wolk, omdat ze zich allemaal razendsnel aanpassen aan die **zeven** bureu'.(a)

Getal **zeven** is ook een belangrijk getal bij gemeenschappen die in samenwerking met de natuur leven:

'In veel Noord-Amerikaanse tribale tradities dien je, om te weten welke plek je in de wereld inneemt, te beseffen dat er minstens **zeven** generaties achter je liggen, en nog zeker **zeven** generaties die na jou komen. Jouw leven heeft impact op beide. **Met het soort leven dat je leidt, eer je de mensen van wie je afstamt en je bereidt de weg voor hen die nog moeten komen**. We hebben allemaal een zekere impact op de toekomst, als resultaat van de keuzes die we maken, van hoe we leven en hoe we anderen tegemoet treden. We hebben allemaal een plaats in de wereld, ieder van ons doet ertoe. **Zeven** is een getal dat ook staat voor onmetelijkheid, dus het herinnert je ook aan de grotere context van je leven.' (b)

En in een interview zegt Roman Kznaric, filosoof en schrijver van het boek 'De goede voorouder': 'Er zijn gemeenschappen over de hele wereld, inheemse gemeenschappen, die een diep gevoel van ecologisch rentmeesterschap hebben. En een van de manieren waarop dat tot uiting komt, is in **besluitvormingsprocessen die oproepen tot verbinding met toekomstige generaties**. Dus in veel inheemse Amerikaanse gemeenschappen, de Lakota-indianen, de Iroquezen, bestaat het idee van **zeven**-generatie-besluitvorming; het nemen van beslissingen door na te denken over de impact **zeven** generaties later. Maar je vindt het ook in andere delen van de wereld. Ik sprak onlangs met iemand van de Molukken in Indonesië die zei dat ze in dorpsraden ook **zeven**-generatie-besluitvorming gebruiken. Ze kijken **zeven** generaties vooruit én terug als ze beslissingen nemen.' (c)

Bij opstellingen zie je ook dat indringende gebeurtenissen die onverwerkt zijn gebleven nog tot zeven generaties daarna hun invloed kunnen hebben. Gebeurtenissen die op het moment dat ze plaatsvonden te traumatisch waren om in de ogen te kijken, niet genomen rouw en niet genomen verantwoordelijkheid voor ouderschap

In onze huidige maatschappij zie je hier een duidelijk voorbeeld van met betrekking tot ons slavernijverleden, dat in onze wereldgeschiedenis te boek staat als een van de grootste misdaden tegen de menselijkheid. Slavernij is in Nederland (se koloniën) in 1873 afgeschaft, dat is zes generaties geleden. Van de huidige levende afstammelingen van tot slaaf gemaakten bevinden zich dus **zeven** generaties geleden (en de tien generaties daarvoor) de voorouders die de heftige traumatische gebeurtenissen aan den lijve ondervonden hebben (doorwerkend trauma). Erkenning, excuus en herzien van geschiedenisboeken vanuit huidige levende afstammelingen van slavenhouders (en de Nederlandse samenleving waaruit slavenhouders voortkwamen) is belangrijk en gewenst. En ontkenning en bagatellisering van racisme en discriminatie zou ik omschrijven als doorwerkend niet genomen verantwoordelijkheid voor ouderschap. (d)

Als ik bovenstaande samenvat leert getal **zeven** in deze voorbeelden ons dat: **geschiedenis doorwerkt van het verleden naar ons heden, ons handelen doorwerkt van ons heden naar de toekomst, en dat rekening houden met elkaar zorgt voor synergie.**

In **zeven** 'komt het samen', geen wonder dat het een van haar geluksetallen is.

Hartelijke groet,
Frida

Opstellingenhuis

Om thuis te komen bij jezelf en op je plek in het grotere geheel
www.fridaderksema.nl

Inspiratiebronnen:

De mooie spreuwanefoto is van kunstenaar **Laura Zwaneveld**, zie verderop in deze nieuwsbrief.

(a) <https://www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/miljoenen-zwierende-migranten>

(b) Boek 'Wandelen door het wetende veld. Rituelen en ceremoniën in systeemopstellingen' van **Francesca Mason Boring**

(c) <https://nyinkelaverman.nl/page/your-ancestor-vertaling-podcast>

(d) - Podcast **De plantage van onze voorouders** van Maartje Duin en Peggy Bouva

- Opinieartikel Marjan Boelsma en André Kaijijm

De zevende engel

*De zevende engel
is volkomen anders
zelfs zijn naam verschilt -
Sjemkel*

*hij is geen Gabriël
die als goud is
de steun van zijn troon
de baldakijn*

*en ook geen Rafaël
de stemmer van de koren*

*en evenmin
een Azraël
die de planeten stuurt
de oneindigheid meet
de theoretische natuurkunde
volmaakt beheerst*

*Sjemkel
is zwart en nerveus
vele malen gestraft
voor zondarensmokkel*

*tussen de afgrond
en de hemel klinkt
zijn onophoudelijke getrappel*

*zijn waardigheid laat hem echt koud
en ze houden hem alleen in de schaar
met het oog op het getal zeven
maar hij is niet als de anderen*

*beslist geen Michaël
de hetman der heirscharen
geheel gehuld in schubben en pluimen*

*noch een Azraël
die de wereld versiert
de voogd van de welige vegetatie
met vleugels ruisend als twee eiken*

*en zelfs geen
Dedraël
de apologete en kabbalist*

*Sjemkel Sjemkel
- mopperen de engelen
waarom ben je niet volmaakt*

*wanneer Byzantijnse schilders
de zeven schilderen
laten ze Sjemkel
op de anderen lijken*

*ze menen immers
dat ze ketterij zouden plegen
als ze hem zo uitbeeldden
als hij was
zwart nerveus
met een ouder verschoten aureool*

- Zbigniew Herbert

De zevende engel 'Sjemkel' - Berlinde de Bruyckere

Engelenvleugels, niet breekbaar en wit, maar rauw, versleten maar robuust, 'doorleeft'. Van de afgrond en de hemel. 'Ze hangen aan de muur als mantels aan een kapstok'. Afgedaan. Of in afwachting van een volgende 'engel' om ze om te doen. 'Niets verdwijnt zonder een spoor achter te laten'.

De Vlaamse kunstenaar Berlinde de Bruyckere noemt ze Sjemkel I t/m V naar het gedicht 'De zevende engel' van de Poolse dichter Zbigniew Herbert. Zijn poezie vormde een inspiratiebron voor haar tentoonstelling 'Engelenkeel' in het Bonnefantenmuseum in Maastricht. 'De Bruyckeres zoektocht naar de betekenis van menselijkheid, lijden en levenskracht leidt tot rauwe werken die kracht vinden in kwetsbaarheid, tederheid in het meedogenloze, en hoop in radeloosheid.'

'Religie geeft mensen een ruimte waar pijn niet zozeer verwerkt hoeft te worden, maar er gewoon mag zijn. Dat probeer ik met mijn kunst ook.'

Engelenkeel - Berlinde de Bruyckere

Murmurations of starlings - Laura Zwaneveld

Kunstenaar Laura Zwaneveld, van oorsprong een Rotterdamse stadse, die haar thuis vond in het lege 'land van wad' dat 'troost, relativeert, ontroert, verwondert. Dramatisch, verstild, grimmig, lieflijk, vergankelijk.'

In het achterland van het wad zag ze de spreeuwen komen die bij zonsondergang hun slaapplaats zoeken. Hoe ze met duizenden door de lucht bewegen in 'een ultieme vorm van samenwerking en op elkaar afgestemd zijn' door elk **zeven** buurvogels in de gaten te houden.

Ze heeft er een film van gemaakt: 'een meditatie om een klein half uur weg te dromen in onvoorstelbare bijzondere dansen'. Ik vind dat ze het heel mooi in beeld heeft gebracht, alsof je zelf naar de hemel staat te staren.

Ik draag haar kunst een warm hart toe want ik ben blij dat ze schoonheid en verstilling de wereld in brengt. Je kunt ook voor €3 haar werk steunen en de film bekijken.

Murmuration of starlings - Laura Zwaneveld

Opstellingenmiddag Veldhoven - zaterdag 18 september

Opstellingen zijn een plek waar verleden, heden en toekomst hun plaats hebben. Waarbij het in de ene opstelling gaat om het benadrukken dat verleden nog in je voortleeft; dat er voorouders zijn die achter je staan, waar je kwaliteiten en kracht van kunt meenemen in je huidige leven en je toekomst. En waarbij in een andere opstelling juist afbakenen op zijn plaats is; dat verleden achter ons ligt; **'Je bent nu hier'**.

We werken met 'het wetende veld' dat toont wat er gezien wil worden. 'Onder ogen komen' is het iets kunnen laten zijn bij wie het thuishoort of zelf de verantwoordelijkheid ervoor nemen als het bij jou thuishoort. Het kan opluchten, of soms 'zwaar maar kloppend' zijn.

Josselien van Grootel en ik wensen een veilige plek te creëren **om samen te ervaren dat we onderdeel zijn van verleden, heden en toekomst, van elkaar en het grotere geheel**. De eerste volgende opstellingenmiddagen die we organiseren zijn:

zaterdag 18 september in Veldhoven

zaterdag 16 oktober in Nijmegen

Voor de opstellingenmiddag van 18 september is er nog plek voor 1 vraagsteller.

Voor beide middagen is er ook plek als representant waarbij je deelneemt aan de opstelling van de vraagsteller en daarmee jouw eigen inzicht en inlevingsvermogen vergroot.

In Veldhoven is de opstellingenmiddag in de ruimte van Gonny van der Linden waarbij we ook mogen meegenieten van haar kunstwerken die het werken in het wetende veld ondersteunen (zie foto).

Meer informatie 'Groepsopstellingen'

Tryouts 'Oplaadmomenten' - najaar 2021

Onlangs volgde ik een ademavond bij **Patricia van Kessel: The healing breath**. Zij maakte een vrijspraak om voluit te ademen, om te doorleven wat je tegenkomt en om veiligheid en saamhorigheid te ervaren. Ik had het nodig 'even opladen' met gelijkgestemden en mooie muziek.

De praktijkruimte met mooie tuin die ik mag huren is ook een fijne 'oplaadplek'. Omdat de vorige tryouts 'oplaadmomenten' door omstandigheden niet door konden gaan, plan ik voor dit najaar twee nieuwe in.

**Even op adem komen,
even pas op de plaats maken,
even voelen wat de essentie is
en jezelf voeden met stilte en schoonheid.**

Als je te aanspreekt, kom eens ervaren of je zo'n oplaadmoment als waardevol beschouwd.

Tryout vrijdagavond 22 oktober, 20-22 uur, Clementinelaan 25 Veldhoven

Tryout vrijdagavond 26 november, 20-22 uur, Clementinelaan 25 Veldhoven

Omdat het tryouts betreft vraag ik geen financiële bijdrage, maar graag een bijdrage in de vorm van feedback. Je kunt je aanmelden via mail@fridaderksema.nl toe aan uw adresboek.

Meer informatie 'Oplaadmomenten'

*Acht vrouwen op een rij
zeven dochters achter mij
achter mij mijn moeder
en achter haar de hare.*

*Achter elke dochter een moeder,
tot de oermoeder toe,
de moeder aller moeders.*

*Ze zeggen tegen mij, ga verder.....!
Ga verder dan wij.....!*

*Jij staat vooraan.
Jij bepaalt,
stop niet,
waar wij niet verder durfden gaan.*

Ga.....! Ga.....! Ga.....!

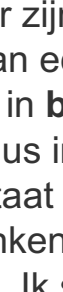
- Schrijfster anoniem

(Lees als je wenst 'mannen', 'zonen' en 'vaders' of 'mensen', 'kinderen', 'ouders' en 'voorouders' ervoor in de plaats)

Hartelijke groet,

Frida Derksema
www.fridaderksema.nl
mail@fridaderksema.nl

Opstellingenhuis
*Om thuis te komen bij jezelf
en op je plek in het grotere geheel*

Website

LinkedIn

Fotografie én mijn schoonzusje Kim Kusters maakte deze foto op een zomeravond. Dankjewel lieve Kim!

Je kunt meer van haar werk zien en haar contactgegevens bekijken op: www.kimkustersfotografie.nl

